

\ Raadsvoorstel

Zaak 402039

Onderwerp:	Wijziging gemeenschappelijke regelingen
Openbaarheid:	Openbaar
Portefeuillehouder:	Burgemeester Houben Wethouder Braun Wethouder Coenen Wethouder Delsing
Datum Raad:	5 oktober 2023

\ Samenvatting

Door een wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022 dienen in alle gemeenschappelijke regelingen een aantal wijzigingen doorgevoerd te worden. Deze dienen uiterlijk 1 juli 2024 in de regelingen vastgelegd te zijn. Om dit tijdig gerealiseerd te krijgen hebben de meeste Limburgse gemeenschappelijke regelingen dit wijzigingstraject gezamenlijk opgepakt. Daarvoor zijn de twee advieskantoren Boels Zanders en Cooperación ingehuurd. In overleg met alle betrokken partijen zijn de wijzigingen grotendeels uniform in alle regelingen aangepast. De ontwerpwijzigingsbesluiten dienen aan de gemeenteraad te worden voorgelegd, waarna de gemeenteraad in de gelegenheid wordt gesteld om hieromtrent zienswijzen in te dienen.

\ Conceptbesluit

De als bijlage bijgevoegde concept zienswijze als zienswijze in te dienen ten aanzien van de ontwerpbesluiten van het college over de wijziging van de volgende gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2024:

- Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- Omnibuzz
- Rd4
- WSP Parkstad
- GGD-Zuid-Limburg
- BsGW
- het Gegevenshuis
- RUD ZL

\ Grondslag

Artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de gemeenschappelijke regelingen WOZL, VRZL, Omnibuzz, Rd4, WSP en GGD Zuid-Limburg

Artikel 51, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de gemeenschappelijke regeling RUD ZL

Artikel 61, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de gemeenschappelijke regelingen BsGW en het Gegevenshuis

\ Aanleiding

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is per 1 juli 2022 gewijzigd om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te verbeteren. Alle gemeenschappelijke regelingen moeten daarom voor 1 juli 2024 worden aangepast. Een aantal gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Voerendaal deelneemt hebben meegedaan aan een gezamenlijk traject van 21 Limburgse gemeenschappelijke regelingen om te komen tot gezamenlijke wijzigingen. Voor de gemeente Voerendaal gaat het om de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- Omnibuzz
- Rd4
- WSP Parkstad
- GGD-Zuid-Limburg
- BsGW
- het Gegevenshuis
- RUD ZL

De besturen van de gemeenschappelijke regelingen hebben ingestemd met de wijzigingsvoorstellen en hebben deze aan de deelnemende gemeentebesturen voor besluitvorming toegezonden. In de eerste ronde van dit besluitvormingsproces moeten de colleges aan hun gemeenteraad de gelegenheid bieden om een zienswijze te geven op de wijzigingsvoorstellen.

\ Doel

Het versterken van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Voerendaal deelneemt.

\ Argumenten en kanttekeningen

ARGUMENTEN

1.1 GEZAMENLIJK TRAJECT LIMBURGSE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de wetgever nieuwe instrumenten gecreëerd die de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze nieuwe instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan uw college deelneemt, rust dus een gelijke verplichting.

Nu op alle gemeenschappelijke regelingen een gelijke verplichting rust – waarbij geldt dat alle verplichte wijzigingen vrijwel uniform kunnen worden doorgevoerd¹ - is het initiatief ontstaan vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg om hierin gezamenlijk op te trekken. Zij hebben daarbij Boels Zanders Advocaten en het adviesbureau Cooperación gevraagd om als juridisch adviseur op te treden en om het besluitvormings- en wijzigingstraject op inhoud te begeleiden.

De gemeenschappelijke regelingen van gemeente Voerendaal die meedoen aan het gezamenlijk traject betreffen:

- Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg
- Omnibuzz
- Rd4
- WSP Parkstad
- GGD-Zuid-Limburg
- BsGW
- het Gegevenshuis
- RUD ZL

Zoals hiervoor al uiteen is gezet, is het gezamenlijke traject van de gemeenschappelijke

regelingen in de provincie Limburg erop gericht om te komen tot zo uniform mogelijke wijzigingsvoorstellen. Voordat deze wijzigingsvoorstellen in de gemeenschappelijke regelingen zijn verwerkt en aan de algemene besturen zijn aangeboden, is daar een uitgebreid participatietraject aan vooraf gegaan.

Zo hebben er voorbereidende sessies met de raadsgriffies (3 november 2022 en 6 maart 2023), coördinerend juristen (28 februari 2023), gemeentesecretarissen (1 juni 2023), raads- en collegeleden plaatsgevonden (30 januari en 1 februari 2023). De ingekomen aanvullingen zijn daarbij in de wijzigingsvoorstellen verwerkt. Ook is er een uitgebreid memo opgesteld dat dient ter toelichting op de wijzigingsvoorstellen. Deze memo treft u aan bij de bijlagen.

Een verdere uiteenzetting van het tot nu toe gezamenlijk doorlopen proces om te komen tot de nu voorliggende wijzigingsvoorstellen is als bijlage bij dit collegevoorstel gevoegd.

1.2 WIJZIGINGSVOORSTELLEN INHOUD EN STREKKING

De wijzigingsvoorstellen kunnen we onderscheiden in 4 categorieën:

1. De uniforme wijzigingsvoorstellen als gevolg van de wijziging van de Wgr;
2. Aanvullende wijzigingen: Wep, Wnra en archiefbepalingen;
3. Aanvullende wijzigingen: per gemeenschappelijke regeling specifiek;
4. Nog te verwerken: ontwerpbegroting uiterlijk 30 april indienen en participatie.

1. De uniforme wijzigingsvoorstellen als gevolg van de wijziging van de Wgr

De wijziging van de Wgr heeft eerst en vooral tot doel om de raden, provinciale staten en het AB van het waterschap in een betere informatiepositie te brengen. Concreet moeten in ieder geval de volgende aanpassingen worden doorgevoerd:

- *Facultatieve zienswijzeprocedure voor besluiten:*

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen of, en zo ja, voor welke besluiten er een voorafgaande zienswijze van de raden, PS en het AB van het waterschap wordt gevraagd. Er mag zelf bepaald worden welke besluiten zich voor een zienswijze lenen. Denkbaar is in ieder geval dat het daarbij zal gaan om besluiten waarbij de vertegenwoordigende organen mee kunnen denken over de strategische koers van de regeling, zoals de vaststelling van meerjarige beleidsplannen.

- *Participatie van ingezetenen en belanghebbenden:*

In de gemeenschappelijke regelingen moet verder worden opgenomen of, en zo ja, op welke wijze ingezetenen en belanghebbenden kunnen participeren over de totstandkoming en uitvoering van beleid.

- *Actieve informatieplicht:*

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen op welke wijze door het bestuur van de gemeenschappelijke regelingen actief informatie wordt verschaft aan de raden.

- *Begroting:*

De termijnen voor het toezenden van de ontwerpbegroting aan de raden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap zijn gewijzigd. Deze gewijzigde termijnen dienen in de gemeenschappelijke regelingen te worden aangepast. Daarnaast wordt het dagelijks bestuur verplicht om te reageren op ingediende zienswijzen op de ontwerpbegroting.

- *Evaluatiebepaling:*

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen of er wordt geëvalueerd en zo ja, waar de evaluatie op ziet.

- *Aanscherping uittredingsregeling:*

Tot slot worden de gemeenschappelijke regelingen als gevolg van de wetswijziging verplicht om de uittredingsregeling aan te scherpen. De voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden, alsmede bepalingen over de gevolgen van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling moeten nu in de regeling worden opgenomen.

Deze voorgestelde uniforme wijzigingen als gevolg van de wetswijziging zijn nader beschreven in de bij dit raadsvoorstel als bijlagen gevoegde toelichtende memo en informatiebrief, beide van 12 juni 2023.

2. Aanvullende wijzigingen: Wep, Wnra en archiefbepalingen

In het gemeenschappelijke traject zijn bovenop de uniforme wijzigingsvoorstellen enkele *aanvullende* wijzigingen voor alle gemeenschappelijke regelingen doorgevoerd. Deze aanvullende wijzigingen worden eveneens toegelicht in de memo van 12 juni 2023 die als bijlage is toegevoegd. De aanvullende wijzigingen zien op de volgende onderwerpen:

a. Wet elektronische publicaties (Wep)

De per 1 juli 2021 in werking getreden Wep was nog niet in de gemeenschappelijke regeling verwerkt. Deze wet verplicht de gemeenschappelijke regelingen sinds 1 juli 2021 om alle officiële publicaties online te zetten via de website officielebekendmakingen.nl. De op grond van deze wetswijziging noodzakelijke wijzigingen zijn thans meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

b. Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

De Wnra is sinds 1 januari 2020 in werking getreden, waardoor de rechtspositie van het bij de gemeenschappelijke regeling werkzame personeel wijzigt. De op grond van deze wetswijziging noodzakelijke wijzigingen zijn thans meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

c. Archiefbepalingen

Tot slot heeft de provincie Limburg er bij alle gemeenschappelijke regelingen op aangedrongen om de archiefbepalingen aan te scherpen. De archiefbepaling is opgesteld door deskundigen op het gebied van archivering, waaronder de heren Geert Luijkx en Ingmar Koch, gemeentearchivaris, waterschapsarchivaris en Rijksarchivaris. De brief van de archivariissen is als bijlage bij het uitgebreide memo aangehecht.

3. Aanvullende wijzigingen: per gemeenschappelijke regeling specifiek

De besturen van de gemeenschappelijke regelingen wensen bovenop de uniforme wijzigingsvoorstellen enkele aanvullende wijzigingen door te voeren die alleen voor de betreffende gemeenschappelijke regeling gelden. Zij hebben deze aanvullende wijzigingen voor hun gemeenschappelijke regeling in een afzonderlijke memo toegelicht. Deze memo's zijn onder 'Bijlagen' in dit raadsvoorstel vermeld en zijn als bijlagen bij dit raadsvoorstel gevoegd.

4. Nog te verwerken: ontwerpbegroting uiterlijk 30 april indienen en participatie

Tijdens het overleg met de gemeentesecretarissen kwam naar voren dat men aanvullend nog graag in de regeling opgenomen wenst te zien dat:

a) de ontwerpbegroting uiterlijk 30 april van ieder jaar dient te worden toegezonden aan de gemeenteraden, zodat voorkomen wordt dat de zienswijzeprocedure van 12 weken gedurende het zomerreces loopt, en;

b) de mogelijkheid moet worden opengelaten aan het algemeen bestuur om zelf in inspraak te voorzien. Thans wordt inspraak in de basis alleen geregeld via de colleges en raden.

Deze concrete verzoeken zijn vervolgens teruggelegd bij de gemeenschappelijke regelingen. Nu wordt meegedeeld dat deze verzoeken in de regeling zullen worden verwerkt. Omdat de conceptwijzigingsvoorstellen al gereed waren en enkele algemeen besturen al met de wijzigingsvoorstellen hadden ingestemd, is aan de gemeentesecretarissen gecommuniceerd dat deze wijzigingsvoorstellen in de regelingen worden verwerkt na afloop van de zienswijzeprocedure.

Het is dan ook niet nodig om voor deze aanvullende wijzigingen aanvullend een zienswijze in te dienen. Hierbij dient te worden opgemerkt dat ten aanzien van de termijnen, evaluatie en burgerparticipatie in de conceptzienswijze een nadere aanscherping wordt aangebracht. Over de concrete vormgeving van de vorengenoemde aanvullende wijzigingsvoorstellen wordt verwezen naar bijlage 'Algemeen 1b'.

1.3 TE DOORLOPEN PROCES GEMEENTELIJKE BESLUITVORMING

De Wgr is per 1 juli 2022 gewijzigd om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te verbeteren. Alle gemeenschappelijke moeten daarom voor 1 juli 2024 worden aangepast. De Wgr schrijft verplicht voor welk besluitvormingsproces moet worden doorlopen voor het doorvoeren van de wijzigingen van de gemeenschappelijke regelingen. Dit proces is kort beschreven onder

'Bekendmaking, uitvoering en communicatie'.

Eerste stap die nu ter besluitvorming voorligt

Als eerste stap in het gemeentelijk besluitvormingsproces moet ingevolge de Wgr de gemeenteraad gedurende acht weken in de gelegenheid worden gesteld om aan uw college een zienswijze te geven op de wijzigingsvoorstellen.

Vervolgstappen

Na het doorlopen van de zienswijzeprocedure en het verwerken van eventuele wijzigingen, dient de gemeenteraad uw college toestemming te verlenen om met deze wijzigingen in te stemmen. Nadat deze toestemming is verleend dient u voor 1 juli 2024 een besluit te nemen met betrekking tot deze wijzigingen.

Het besluitvormingsproces en de planning hiervan is in dit collegevoorstel opgenomen onder 'Bekendmaking, uitvoering en communicatie'.

KANTTEKENINGEN

De andere gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Voerendaal deelneemt zijn:

- Stadsregio Parkstad Limburg
- ISD Kompas

De GR Stadsregio Parkstad Limburg heeft, mede gezien haar andersoortige GR en het beschikken over eigen juridische advisering, besloten niet deel te nemen in het gemeenschappelijk traject. De ontwerp gewijzigde gemeenschappelijke regeling wordt momenteel uitgewerkt en naar verwachting eind 2023 voorgelegd aan de deelnemers om conform Wet gemeenschappelijke regelingen de mogelijkheid tot zienswijzen te bieden.

De procedure met betrekking tot de GR ISD Kompas wijkt iets af van de andere gemeenschappelijke regelingen. Dit komt omdat ISD Kompas een zogenaamde gemengde regeling betreft, waaraan niet alleen colleges van B&W deelnemen, maar ook de gemeenteraden. Dit brengt met zich mee dat de raden niet in de gelegenheid hoeven te worden gesteld om zienswijzen te geven op de ontwerp wijzigingsvoorstellen. Omdat de raden deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling ISD Kompas kunnen ze gelijk een besluit tot vaststelling nemen en het college van B&W toestemming verlenen tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Deze ontwerp wijziging wordt in een apart raadsvoorstel aangeboden.

\ Relaties met programmabegroting en/of visiedocument

n.v.t.

\ Financiële, juridische en organisatorische consequenties

Het voorstel is opgesteld conform het juridisch advies van Boels Zanders Advocaten en Cooperación d.d. 12 juni 2023. Zowel inhoudelijk als procedureel.

\ Bekendmaking, uitvoering en communicatie

Uit het al doorlopen proces volgt dat al in het voortraject alles in het werk is gesteld om alle betrokkenen bij het wijzigingsproces kennis te laten nemen van de wijzigingsvoorstellen en om eventuele aanvullingen en wensen zoveel mogelijk aan de voorkant mee te nemen.

Het voorgaande neemt echter niet weg dat het formele wijzigingsproces bij de deelnemers nu pas start:

- 1) Zienswijze: De gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap dienen nog gedurende acht weken in de gelegenheid te worden gesteld om – indien gewenst – een zienswijze te geven op de wijzigingsvoorstellen;
- 2) Toestemming: vervolgens dienen de gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap aan hun colleges toestemming te verlenen om met deze wijzigingen in te stemmen, en;
- 3) Collegebesluit: tot slot dient uw college voor 1 juli 2024 een besluit te nemen met betrekking tot deze wijzigingen.

Om gedurende dit wijzigingsproces zoveel mogelijk uniformiteit te waarborgen, zijn de oplegnotities, college- en raadsvoorstellen gezamenlijk voorbereid. Deze zijn dus voor alle gemeenschappelijke regelingen die deelnemen aan het gezamenlijke traject gelijkkluidend.

Om de informatievoorziening in goede banen te leiden, is tevens voorzien in extra

digitale informatiesessies op maandag 18 en woensdag 20 september 2023. Van 19.00 uur tot 21.00 uur worden college- en raadsleden in de gelegenheid gesteld om hun vragen aan de adviseurs van Boels Zanders Advocaten en Cooperación te stellen. In een schriftelijke beantwoording van alle vragen zal nadien z.s.m. worden voorzien.

De planning van het vervolgproces ziet er concreet als volgt uit:

- Juni-juli 2023 > Gemeenschappelijke regelingen brengen wijzigingsvoorstellen bij colleges / GS / DB van het waterschap aan en verzoeken hen om wijzigingen in procedure te brengen.
- Laatste collegevergadering voor zomerreces / eerste collegevergadering na zomerreces > Colleges / het dagelijks bestuur van het Waterschap besluiten om de ontwerp wijzigingsbesluiten voor zienswijzen aan de raden, PS en het AB van het Waterschap voor te leggen.
- September – november 2023 > Zienswijze procedure bij raden, PS en AB van het Waterschap.
- 18 en 20 september 2023 > Digitale informatiesessies tijdens de zienswijze procedure voor het stellen van technische vragen.
- November-december 2023 > Verwerking ingekomen zienswijzen.
- Januari-april 2024 > Toestemming raden, PS en AB van het Waterschap.
- mei 2024 > Instemming colleges, GS en DB van het Waterschap.
- 30 juni 2024 > Inwerkingtreding wijzigingen.

BIJLAGEN

ALGEMEEN (uniform geldend voor de voor gemeente Voerendaal betrokken gemeenschappelijke regelingen)

1. Ten aanzien van het gezamenlijke traject tot wijziging van de gemeenschappelijke regelingen:

- a. een toelichtend memo bij de wijzigingsvoorstellen d.d. 12 juni 2023;
- b. een informatiebrief met de wijzigingen die zijn aangebracht naar aanleiding van de informatiesessies met colleges, raden, GS, PS, AB en DB van het waterschap, griffiers, gemeentesecretarissen en juristen;
- c. de presentatie en een terugkijklink naar de informatiesessie voor de college- en raadsleden van 30 januari 2023.

A. Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)

1. Aanbiedingsbrief wijzigingsvoorstellen d.d. 25 mei 2023 van het DB GR WOZL.
2. De geconsolideerde versie van de ontwerp regeling.
3. Toelichtend memo op aanvullende wijzigingsvoorstellen die het bestuur van de WOZL wenst door te voeren en die enkel voor deze gemeenschappelijke regeling gelden.

B. Veiligheidsregio Zuid-Limburg

1. Aanbiedingsbrief wijzigingsvoorstellen d.d. 11 juli 2023 van het DB GR VRZL.
2. De geconsolideerde versie van de ontwerp regeling.
3. Toelichtend memo op aanvullende wijzigingsvoorstellen die het bestuur van de GR VRZL wenst door te voeren en enkel voor deze gemeenschappelijke regeling gelden.

C. Omnibuzz

1. Aanbiedingsbrief wijzigingsvoorstellen d.d. 20 juni 2023 van het DB GR Omnibuzz.
2. De geconsolideerde versie van de ontwerp regeling.
3. Toelichtend memo op aanvullende wijzigingsvoorstellen die het bestuur van de

GR Omnibuzz wenst door te voeren en enkel voor deze gemeenschappelijke regeling gelden.

D. Rd4

1. Aanbiedingsbrief wijzigingsvoorstellen d.d. 23 juni 2023 van het DB GR Rd4.
2. De geconsolideerde versie van de ontwerpregeling.
3. Toelichtend memo op aanvullende wijzigingsvoorstellen die het bestuur van de GR Rd4 wenst door te voeren en enkel voor deze gemeenschappelijke regeling gelden.

E. WSP Parkstad

1. Aanbiedingsbrief wijzigingsvoorstellen d.d. 25 mei 2023 van het DB GR WSP Parkstad.
2. De geconsolideerde versie van de ontwerpregeling.
3. Toelichtend memo op aanvullende wijzigingsvoorstellen die het bestuur van de GR WSP Parkstad wenst door te voeren en enkel voor deze gemeenschappelijke regeling gelden.

F. GGD Zuid-Limburg

1. Aanbiedingsbrief wijzigingsvoorstellen d.d. 7 juli 2023 van het DB GR GGDZL.
2. De geconsolideerde versie van de ontwerpregeling.
3. Toelichtend memo op aanvullende wijzigingsvoorstellen die het bestuur van de GR GGDZL wenst door te voeren en enkel voor deze gemeenschappelijke regeling gelden.

G. Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen Limburg (BsGW)

1. Aanbiedingsbrief wijzigingsvoorstellen d.d. 5 juli 2023 van het DB GR BsGW.
2. De geconsolideerde versie van de ontwerpregeling.
3. Toelichtend memo op aanvullende wijzigingsvoorstellen die het bestuur van de GR BsGW wenst door te voeren en enkel voor deze gemeenschappelijke regeling gelden.

H. Het Gegevenshuis

1. Aanbiedingsbrief wijzigingsvoorstellen d.d. 12 juli 2023 van het DB GR het Gegevenshuis.
2. De geconsolideerde versie van de ontwerpregeling.
3. Toelichtend memo op aanvullende wijzigingsvoorstellen die het bestuur van de GR het Gegevenshuis wenst door te voeren en enkel voor deze gemeenschappelijke regeling gelden.

I. RUD Zuid-Limburg

1. Aanbiedingsbrief wijzigingsvoorstellen d.d. 10 juli 2023 van het DB GR RUDZL/
2. De geconsolideerde versie van de ontwerpregeling.
3. Toelichtend memo op (aanvullende) wijzigingsvoorstellen die het bestuur van de GR RUDZL wenst door te voeren en enkel voor deze gemeenschappelijke regeling gelden.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

namens dezen,
de secretaris,

C.J.H.M. Janssen

Dit document is elektronisch aangemaakt en elektronisch ondertekend.